

แหล่งเรียนรู้คุณธรรม

ข้าราชการยุคใหม่ไม่รับกระเช้าของขวัญ

ดร.โสภิต วนิชย์ถนอม
นิติกร ศจจ.สระแก้ว

การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในประเทศไทยก็ยังคงเป็นปัญหาที่แก้ได้ยาก เหตุหนึ่งอาจเนื่องจากวัฒนธรรมขององค์กรหรือค่านิยมการให้กระเช้าหรือของขวัญแก่ข้าราชการผู้ใหญ่ในเทศกาลหรือโอกาสต่างๆ เพราะเป็นการส่งเสริมให้เกิดความโลภ ความโกรธ และความหลง แก่ผู้ให้และผู้รับ

วัฒนธรรมขององค์กรหรือค่านิยมการให้กระเช้าหรือของขวัญแก่ข้าราชการผู้ใหญ่ในเทศกาลหรือโอกาสต่างๆ เป็นเหตุแห่งการทุจริตในสังคมไทยได้ประการหนึ่ง ทั้งนี้เพราะเป็นการส่งเสริมให้เกิดความโลภ ความโกรธ และความหลง ซึ่งเป็นกิเลสของมวลมนุษยชาติ สร้างความเคยชินให้กับผู้รับ เกิดความโลภอยากได้ เกิดความโกรธถ้าไม่ได้พาลอาฆาตพยาบาทแก่ผู้ที่ไม่ให้ และเกิดความหลงในอำนาจว่าตำแหน่งหน้าที่ของตนต้องได้รับกระเช้าหรือของขวัญ トラบไตที่ยังมีการรับก็ยังคงต้องการให้และเมื่อรับหรือให้แล้วเกิดผลดีเจริญก้าวหน้าในชีวิตราชการก็ยิ่งเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้รับเห็นว่า เป็นสิ่งดีงามที่ต้องปฏิบัติเข้าทำนอง “ผู้น้อยต้องมีหน้าที่ให้ ผู้ใหญ่ต้องมีหน้าที่รับ” เยื้องนี้คิดว่าคงมีข้าราชการส่วนน้อยเท่านั้นที่จะควักเงินในกระเป๋าตนเองเพื่อซื้อกระเช้าของขวัญให้ผู้ใหญ่ ก็ต้องเจียดเงินงบประมาณนั้นแหละมาซื้อไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่งแทนที่งบประมาณจะต้องนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับประเทศชาติแต่ต้องถูกจัดสรรมาเป็นส่วนหนึ่งในเรื่องนี้ ทั้งๆ ที่รัฐก็จัดให้มีเงินประจำตำแหน่งตลอดจนเบี้ยเลี้ยงเบี้ยประชุมเดือนๆ หนึ่งแก่ผู้ใหญ่ก็มากพอควร เมื่อรับจนติดเป็นนิสัยความโลภก็ตามมามีแต่ความอยากได้ไม่ยอมเสีย “ไม่รู้จักให้ รู้จักแต่รับ” ความอยากก็มากขึ้นๆ เริ่มมองหาช่องทางที่จะรับ นี่แหละคือบ่อเกิดแห่งการทุจริตและประพฤตินิยมชอบในวงราชการ ส่งผลให้การทุจริตเพิ่มขึ้นทุกวัน ถ้าจะแก้ปัญหามาจริงๆ ต้องกำหนดมาตรการโดยเด็ดขาดว่างดรับงดให้ “ผู้น้อยงดให้ ผู้ใหญ่งดรับ” และต้องแก้ไขเพิ่มเติมประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่รัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐรับและให้ทรัพย์สินโดยธรรมจรรยาซึ่งอาศัยโอกาสที่ตนมีอำนาจหน้าที่ เพื่อตัดต้นทางกิเลสของมวลมนุษยชาติความอยากจะได้ลดลง การทุจริตก็จะลดลงบ้าง

ดังนั้น แนวทางที่จะลด ละ เลิก การให้กระเช้าของขวัญต้องแก้กฎระเบียบดังกล่าวข้างต้นและแสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์แก่ข้าราชการว่าการให้ไม่ส่งผลดีทั้งต่อผู้ให้และผู้รับ น่าจะทำให้อัตราการให้เริ่มลดลงเรื่อยๆ ร่วมแรงร่วมใจสร้างค่านิยม “ข้าราชการยุคใหม่ไม่รับกระเช้าของขวัญ”

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระแก้ว
กลุ่มงานวินัยและนิติการ โทร. ๐-๓๗๕๕-๐๒๔๕